Wat ga je doen?

Je schrijft een bijvoeglijk naamwoord afgeleid van een voltooid deelwoord.

Op verkenning

1 **Vul aan met een bijvoeglijk naamwoord.**
Kies uit: uitgepakte – versierde – gebakken – opgehangen.

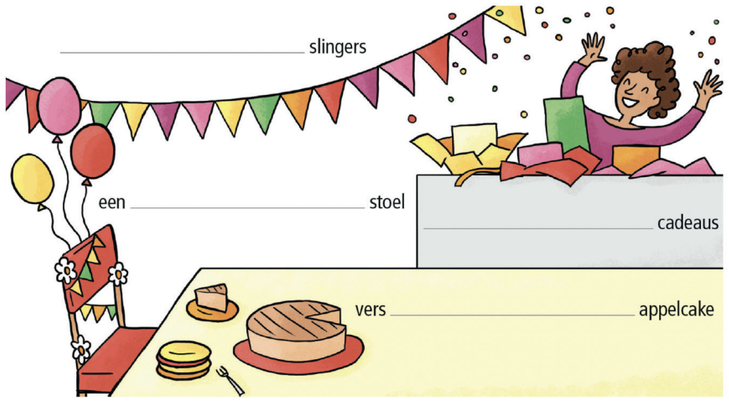

Uitleg

Om bijvoeglijke naamwoorden die zijn afgeleid van een voltooid deelwoord juist te schrijven, pas je verschillende regels toe.
Maar eindigt een voltooid deelwoord op **-en**, dan schrijf je **-en**.

Neem er eventueel het **stappenplan klankgroepen**, **R5**, **WW3** en het **stappenplan werkwoorden** bij.

Aan de slag

2 **Schrijf het voltooid deelwoord van het bijvoeglijk naamwoord.**
Kijk naar het voorbeeld.

het afgewerkte karweitje — Ik heb afgewerkt.

het geslepen mes — _____

het beloofde geld — _____

de geplante boom — _____

3 **Vul elke zin aan met het voltooid deelwoord. Schrijf dan in de tweede kolom het bijvoeglijk naamwoord dat je kunt afleiden van het voltooid deelwoord.**

pesten — Hij heeft _____. het _____ kind

vullen — Hij heeft _____. de _____ koek

bakken — Hij heeft _____. de _____ vis

zoeken — Hij heeft _____. de _____ dader

4 **Vul de juiste vorm van het werkwoord in: persoonsvorm in de verleden tijd of bijvoeglijk naamwoord afgeleid van een voltooid deelwoord.**

verwachten — Hij _____ vorige week een goed rapport.
Maar de _____ cijfers vielen tegen!

verbreden — De _____ straat is nu veilig.
De vakmannen _____ gisteren de straat.

beantwoorden — Lies _____ de vragen steeds verkeerd.
De _____ vragen waren verkeerd.

Terugkijken

5 **Kies een infinitief en omcirkel die. Maak er zinnen mee.**
Kies uit: vervuilen – breken – maken – trouwen – verwachten – vullen.

Zin 1: in de verleden tijd

Toen ik nog een kleuter was _____.

Zin 2: als voltooid deelwoord

Hebben jullie _____?

Zin 3: als bijvoeglijk naamwoord afgeleid van een voltooid deelwoord

De/Het _____.

Dicteer elkaar om de beurt een zin. Overloop de antwoorden met elkaar.

_____

_____

_____

Blok 4

Spelling

les 1

Wat ga je doen?

Je schrijft een bijvoeglijk naamwoord afgeleid van een voltooid deelwoord.

Op verkenning

1 **Vul aan met een bijvoeglijk naamwoord.**

Kies uit: uitgepakte – versierde – gebakken – opgehangen.

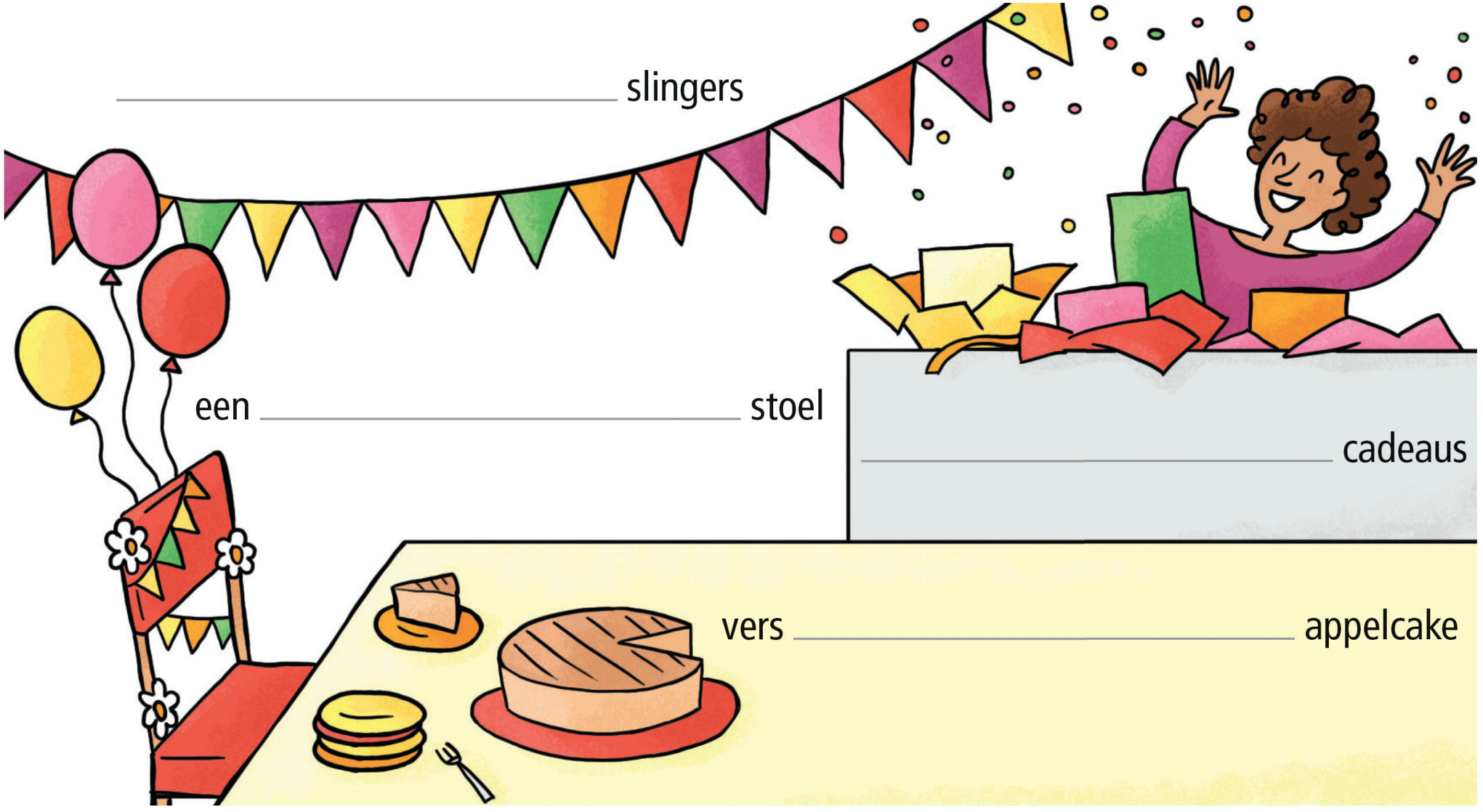

Uitleg

Om bijvoeglijke naamwoorden die zijn afgeleid van een voltooid deelwoord juist te schrijven, pas je verschillende regels toe.
Maar eindigt een voltooid deelwoord op **-en**, dan schrijf je **-en**.

Neem er eventueel het **stappenplan klankgroepen**, **R5**, **WW3** en het **stappenplan werkwoorden** bij.

stappenplan klankgroepen

Stappenplan klankgroepen
klinkers: a, e, i , o, u
medeklinkers: b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, z

molen

mollen

Hoor je een woord met meer dan één klankgroep?
Wat hoor je aan het einde van de klankgroep?

1. Je hoort een medeklinker.
Je schrijft wat je hoort.

plaat	sen

roos	ter

2. Je hoort een tweetekenklinker (oe, ui, eu, ie).
Je schrijft wat je hoort.

kleu	ren

broe	ken

Maar let op de regel bij deze woorden:

3. Je hoort een lange klinker.
Je schrijft de lange klinker met één letter op.

e	gel

sto	ren

4. Je hoort een korte klinker.
Je schrijft na de korte klinker twee dezelfde medeklinkers.

sta	ppen

tro	mmel

R5

regelwoorden - 5

Woorden op -t, -d of -b, -p
Hoor je t of p aan het einde van een woord?
Maak het woord langer.

Voorbeelden
Je hoort taarten. → Je schrijft taart.
Je hoort kruiden. → Je schrijft kruid.
Je hoort begrijpen. → Je schrijft Ik begrijp.
Je hoort webben. → Je schrijft web.

Sommige woorden met b aan het einde kun je niet altijd langer maken. Die moet je onthouden.

club, eb

Let op bij samenstellingen.
Op welke letter eindigt het eerste woord?
Maak dat woord langer.

buurtfeest	buurten → buurt
hoofdpijn	hoofden → hoofd
ribstof	ribben → rib
liplezen	lippen → lip

woorden van de week

de hoofdpijn
de wachtkamer
de webcamera
het antwoord
het buurtcomité
breed

extra woorden

de handbagage
de kipburger
de krabpaal
de ribbroek
het hartritme
het zandkasteel

WW3

werkwoorden - 3

Het voltooid deelwoord

Een voltooid deelwoord van een werkwoord krijg je als je zegt: Ik heb … of Ik ben …

Een voltooid deelwoord eindigt meestal op t, d of en.

dansen	Ik heb gedanst.
groeien	Ik ben gegroeid.
zingen	Ik heb gezongen.

1. Hoor je op het einde van het voltooid deelwoord -d of -t?

Verleng het woord.

- Hoor je te? Dan schrijf je het voltooid deelwoord ook met een t.
- Hoor je de? Dan schrijf je het voltooid deelwoord ook met een d.

werken	Ik werkte.	Ik heb gewerkt.
ontsnappen	Ik ontsnapte.	Ik ben ontsnapt.
horen	Ik hoorde.	Ik heb gehoord.
arresteren	Ik arresteerde.	Ik ben gearresteerd.

Soms kun je het woord enkel verlengen in de wij-vorm.

Ik kocht.	We kochten.	Ik heb gekocht.
Ik bracht.	We brachten.	Ik heb gebracht.

2. Hoor je op het einde van het voltooid deelwoord -en of -aan?

Schrijf dan op wat je hoort of volg de regels van het stappenplan klankgroepen.

kiezen	Ik heb gekozen.
staan	Ik heb gestaan.
kijken	Ik heb gekeken.

stappenplan werkwoorden

Is het een **werkwoord**? — nee → Volg het hoor-, regel- of onthoudspoor.

↓ ja

Is het een **persoonsvorm**? Stel de ja/nee-vraag.

↓ ja

Is het **tegenwoordige tijd (tt)** of **verleden tijd (vt)**?

↓

Kijk naar het **onderwerp**. Kies de juiste persoonsvorm.

↓ tt

stam	stam + t	infinitiefvorm
Ik loop.	Jij loopt.	Wij lopen.
Vind je?	Hij vindt.	Jullie vinden.
	Tom loopt.	De jongens spelen.

↓ vt

klank verandert	stam + te(n)	stam + de(n)
Ik liep. Wij liepen.	Ik/wij werkte(n).	Ik/wij speelde(n).
Jij vond. Jullie vonden.	Jij/jullie danste(n).	Jij/jullie reisde(n).
Hij vroeg. Zij vroegen.	Hij/zij wachtte(n).	Hij/zij antwoordde(n).

Aan de slag

2 **Schrijf het voltooid deelwoord van het bijvoeglijk naamwoord.**
Kijk naar het voorbeeld.

het afgewerkte karweitje Ik heb afgewerkt.

het geslepen mes _____

het beloofde geld _____

de geplante boom _____

3

Vul elke zin aan met het voltooid deelwoord. Schrijf dan in de tweede kolom het bijvoeglijk naamwoord dat je kunt afleiden van het voltooid deelwoord.

pesten	Hij heeft _____.	het _____	kind
vullen	Hij heeft _____.	de _____	koek
bakken	Hij heeft _____.	de _____	vis
zoeken	Hij heeft _____.	de _____	dader

4

Vul de juiste vorm van het werkwoord in: persoonsvorm in de verleden tijd of bijvoeglijk naamwoord afgeleid van een voltooid deelwoord.

verwachten

Hij _____ vorige week een goed rapport.

Maar de _____ cijfers vielen tegen!

verbreden

De _____ straat is nu veilig.

De vakmannen _____ gisteren de straat.

beantwoorden

Lies _____ de vragen steeds verkeerd.

De _____ vragen waren verkeerd.

Terugkijken

5 **Kies een infinitief en omcirkel die. Maak er zinnen mee.**

Kies uit: vervuilen – breken – maken – trouwen – verwachten – vullen.

Zin 1: in de verleden tijd

Toen ik nog een kleuter was _____.

Zin 2: als voltooid deelwoord

Hebben jullie _____?

Zin 3: als bijvoeglijk naamwoord afgeleid van een voltooid deelwoord

De/Het _____.

Dicteer elkaar om de beurt een zin. Overloop de antwoorden met elkaar.

_____

_____